

Algemene rijksregels

Algemene rijksregels zijn regels voor activiteiten die burgers en bedrijven in de leefomgeving uitvoeren. Uitgangspunt bij de Omgevingswet zijn algemene regels.

De voordelen van algemene regels zijn:

- dezelfde regels in gelijke situaties
- vooraf duidelijkheid over welke regels gelden voor een activiteit
- lastenverlichting, want er is geen vergunning nodig

Hoofdstuk 4 van de Omgevingswet regelt de algemene rijksregels. Artikel 4.3 van de Omgevingswet biedt de wettelijke grondslag voor de algemene rijksregels.

Het Rijk **moet** voor de volgende activiteiten algemene regels opstellen:

- bouw- en sloopactiviteiten, gebruik en in stand houden van bouwwerken
- milieubelastende activiteiten
- lozingsactiviteiten
- wateronttrekkingsactiviteiten
- mijnbouwactiviteiten
- beperkingengebiedactiviteiten weg, (installatie in) waterstaatswerken
- zwemmen en baden
- *cultureel erfgoed* (#1) en *werelderfgoed* (#2)

Ook zijn er activiteiten waarvoor het Rijk algemene regels **mag** stellen, namelijk:

- ontgrondingen
- stortingsactiviteiten op zee (#3)
- beperkingengebiedactiviteiten luchtvaart en spoor

Het Rijk heeft in twee AMvB's deze regels opgenomen, namelijk in het Besluit bouwwerken leefomgeving voor bouwactiviteiten en het Besluit activiteiten leefomgeving voor overige activiteiten.

Wie stelt algemene rijksregels vast?

De minister en de regering stellen algemene rijksregels vast.

Voor wie gelden algemene rijksregels?

Het Besluit bouwwerken leefomgeving stelt algemene, rechtstreeks werkende regels en activiteiten in de leefomgeving die aan bouwwerken zijn gerelateerd, met name *bouwen* (#4) en *slopen* (#5). Het besluit geldt voor iedereen die deze activiteiten uitvoert. In de praktijk zijn dit vooral burgers en bedrijven.

Het Besluit activiteiten leefomgeving geeft algemene, rechtstreeks werkende rijksregels voor burgers, bedrijven en overheden als zij activiteiten willen ondernemen die invloed hebben op de fysieke leefomgeving. Deze regels gaan vooral over milieubelastende activiteiten en lozingsactiviteiten.

Mag je afwijken van de algemene rijksregels?

Er bestaan de volgende mogelijkheden om algemene rijksregels nader in te vullen of daarvan af te

wijken:

- *maatwerkvoorschriften* (#6): als het in de algemene rijksregels is bepaald, kan met maatwerkvoorschriften in een individueel geval een algemene regel nader worden ingevuld en kan daarvan worden afgeweken. Een maatwerkvoorschrift is een besluit waartegen de normale rechtsbescherming openstaat.
- *maatwerkregels* (#7): als het in de algemene rijksregels is bepaald, kan met maatwerkregels in een *omgevingsplan* (#8), *waterschapsverordening* (#9) of *omgevingsverordening* (#10) een algemene regel nader worden ingevuld en kan daarvan worden afgeweken. Dit kan zowel voor een specifieke locatie als voor een heel gebied.
- gelijkwaardigheid aantonen. Een ondernemer kan een andere maatregel toepassen dan de regels aangeven, als het resultaat daarvan gelijkwaardig is aan de voorgeschreven maatregel. De ondernemer moet aantonen dat zijn alternatieve maatregel een 'gelijkwaardig beschermingsniveau' biedt. In de meeste gevallen moet het bevoegd gezag vooraf instemmen met zo'n gelijkwaardige maatregel.

Voor welke bestaande instrumenten komen de algemene rijksregels in de plaats?

Het Besluit bouwwerken leefomgeving bevat regels die eerder al stonden in:

- de Woningwet
- het Bouwbesluit 2012 en de daarmee samenhangende ministeriële regeling
- het Besluit energieprestatie gebouwen en de daarmee samenhangende ministeriële regeling
- het Besluit mobiel breken bouw- en sloopafval
- het Asbestverwijderingsbesluit 2005 (voor zover het asbestverwijdering uit bouwwerken betreft)
- enkele regels uit het Besluit omgevingsrecht
- enkele regels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer voor gebouwinstallaties en andere gebouwgebonden voorzieningen

Het Besluit activiteiten leefomgeving bevat regels die eerder al bestonden in 24 besluiten. Besluiten die geheel zijn overgegaan in dit besluit zijn onder andere het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit lozing *afvalwater* (#11) huishoudens en het Besluit lozen buiten inrichtingen. Ook vanuit andere besluiten zijn delen overgegaan, bijvoorbeeld uit het Waterbesluit, het Besluit externe veiligheid buisleidingen en het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij.

Hoe kan de burger of het bedrijf invloed uitoefenen op de algemene rijksregels?

Vanaf 1 juli 2016 zijn de algemene maatregelen van bestuur via internet ter consultatie gegaan. Deze consultatie heeft plaatsgevonden om belangstellenden de gelegenheid te bieden een reactie te geven op de ontwerpbesluiten en de nota's van toelichting.

Welk bestuursorgaan is belast met de uitvoering en handhaving van de algemene rijksregels?

In de algemene rijksregels is bepaald, wie bevoegd gezag is voor de uitvoering en handhaving van die regels. Meestal is dat de gemeente, maar soms ook een waterschap, een provincie of het Rijk. Bevoegd gezag doet toezicht en handhaving, ontvangt de melding, als die verplicht is, beoordeelt de gelijkwaardigheid en kan maatwerkvoorschriften vaststellen.

Welke algemene rijksregels zijn er?

Het Rijk heeft onder de Omgevingswet algemene rijksregels opgesteld. De algemene rijksregels staan in vier algemene maatregelen van bestuur:

1. Het Omgevingsbesluit bevat algemene en procedurele regels die van belang zijn om de wet uit te kunnen voeren. De regels richten zich tot burgers, bedrijven en overheden.
2. Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat regels voor de uitvoering van taken en bevoegdheden van overheden. De regels richten zich tot overheden.
3. Het Besluit activiteiten leefomgeving bevat regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving. De regels richten zich tot iedereen die deze activiteiten wil uitvoeren.
4. Het Besluit bouwwerken leefomgeving bevat regels over het bouwen, verbouwen, gebruiken en slopen van bouwwerken. De regels richten zich tot iedereen die deze activiteiten wil uitvoeren.

#1 cultureel erfgoed: zich in de fysieke leefomgeving bevindend erfgoed bestaande uit: a. monumenten, voor zover het onroerende zaken betreft, met inbegrip van archeologische monumenten, b. stads- en dorpsgezichten, c. cultuurlandschappen, voor zover van algemeen belang vanwege

#2 werelderfgoed: op het grondgebied van Nederland gelegen cultureel en natuurlijk erfgoed dat op grond van het werelderfgoedverdrag is opgenomen in de Lijst van het Werelderfgoed

#3 zee: mariene wateren, met uitzondering van de binnenwateren van staten, met inbegrip van de zeebodem en ondergrond daarvan

#4 bouwen: plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten

#5 slopen: geheel of gedeeltelijk afbreken

#6 maatwerkvoorschriften: maatwerkvoorschriften als bedoeld in artikel 4.5

#7 maatwerkregels: maatwerkregels als bedoeld in artikel 4.6

#8 omgevingsplan: omgevingsplan als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet

#9 waterschapsverordening: waterschapsverordening als bedoeld in artikel 2.5

#10 omgevingsverordening: omgevingsverordening als bedoeld in artikel 2.6 van de Omgevingswet

#11 afvalwater: afvalwater als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer

URL: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/omgevingswet/omgevingswet/instrumenten/kerninstrumenten/algemene-regels/>

Datum: 15 juni 2017